

Matematik Hejný: Učíme špatně, děti nemůžou tvořit

[Mladá fronta DNES](#) | 5.5.2015 | Rubrika: Z domova | Strana: 3 | Autor: [\(brm\)](#) | Téma: Pedagogická fakulta

PRAHA Propagátor jiného způsobu učení matematiky Milan Hejný míní, že ve školách nedáváme prostor tvořivým dětem.

* Proč nemají děti matematiku rády?

Protože ji učíme špatně.

* Jak špatně?

Nutíme děti, aby konzumovaly myšlenky, aby reprodukovaly, a ne aby tvořily. Nedovolujeme jim objevovat nové věci. Ukážeme jim nějaký vzoreček, řešení a pak od nich chceme, aby to, co jsme jim předvedli, na dalších příkladech zopakovaly. To zejména špičkové děti zoufale nebaví. My říkáme, že nemají vztah k matematice, ale ony vlastně hájí svůj čas a svůj vztah k myšlení.

* Docentky zodpovědné za výuku didaktiky matematiky z vysokých škol si stály za tím, že ve výuce musí být zábavná složka, objevování, ale i dril neboli nácvik dovedností. Co myslíte?

Na prvním stupni to tak určitě není. Pokud jde o druhý stupeň, kolegyně Vondrová (z **Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy**, pozn. red.) kdysi udělala takový pokus. Chtěla vést budoucí učitele gymnázia objevitelským způsobem a část třídy to odmítla. Protože děti dlouho chápaly matematiku pouze jako konzumaci, vstřebávání. Jenom někteří si uchovali tu radost z objevování. Ale je jen otázka budoucnosti, kdy výuka pomocí objevování pronikne na druhý stupeň a na střední školy.

* I ve vyšších třídách jde učit hravou formou?

Ano. Ale pozor, ve společnosti jsou různí žáci. V Polsku udělali velký výzkum na varšavských dětech a ukázalo se, že z dětí přicházejících do škol je k tvořivosti nastavena asi polovina. Polovina má už v tomto věku raději opakování. My nesmíme utlačovat ani jednu, ani druhou polovinu. Kdybych byl ředitelem pošty, nechci, aby tam u přepážky bylo příliš tvořivé děvče, protože mi v tom udělá binec. Je hodně zaměstnání, která vyžadují systém. V žádném případě neshazují děti, které raději konzumují, ani neříkám, že jsou nepotřebné. Říkám, že dlouhá léta nedáváme prostor tvořivým dětem a republika, zejména malý stát, jako jsme my, bytostně závisí na inteligenci hrstky lidí. Jestliže máme špičku, kterou můžeme postavit do čela, země půjde nahoru.

* Myslíte, že mladá generace studující na univerzitách může výuku matematiky zlepšit?

Všechno jde po kouskách. Pokud třeba v roce 2015 fakulta vyprodukuje 10 procent těch, kteří chtějí tvořivě učit, tak za pět let to bude 15.

* Může výuce matematiky pomoci povinná maturita z ní?

Domnívám se, že to není nejšťastnější. Jeden můj studentský kolega říkával, že prase vážením

nepřibere. Měli bychom se více věnovat způsobu, jak děti budeme vzdělávat, a ne tomu, jak je budeme hodnotit. Protože jak je máme hodnotit? Máme hodnotit to, jak umějí reprodukovat, nebo jak umějí tvořit? To jsou dvě různé věci. Když budeme chtít tvoření, děti zvyklé osm let reprodukovat budou silně znevýhodněny. Když od nich budeme chtít reprodukci, ustřiháváme špičky, které chtějí tvořit.